

Estimataj, karaj geamikoj,

en la nova jaro firman sanon, bonan, harmonian kaj prosperan vivon elkore deziras al vi kaj viaj karaj kaj kore vin ĉujn salutas

la klubestraro

Vážení přátelé,

předkládáme vám sté číslo našeho Bultena. I když to není nijak zvláště významné jubileum - nejde totiž o časopis - přece jen bude užitečné si připomenout, jak došlo k vydávání našeho zpravodaje. Když před dvaceti lety bylo novou úpravou ministerstva informací zrušeno na sta časopisů, byly touto reorganizací postiženy všechny tři československé esperantské časopisy. Časopis Esperantista, jeden z nejlepších národních esperantských časopisů, redigovaný dr. St. Kamařytem, nemohl dále vycházet. Pro naše hnutí to byla těžká rána, a také v Brně, kde tento časopis měl na 200 předplatitelů, se dalo počítat se značnými ztrátami členstva a úpadkem činnosti pro mezinárodní jazyk. Tehdy jsme začali vydávat Bulteno. Zprávami z domácího a zahraničního hnutí jsme chtěli udržovat plamen nadšení mezi našimi členy a podle možností i činnost dále rozvíjet. I když jsme Bultenu věnovali velkou péči, na časopis jsme neaspirovali. Věřili jsme v obnovení celostátního svazu a v to, že se nám opět dostane do rukou časopis, jako byl Esperantista. Dočkali jsme se založení Českého esperantského svazu v roce 1969 a časopisu Starto, který od čísla k číslu zvyšuje svou úroveň. Díky Bultenu se zájem členů o mezinárodní jazyk stále udržoval, počet členů dokonce překročil 320. Při tomto letném pohledu zpátky oceňujeme také slavné koncertní večery vedené profesorem konzervatoře a skladatelem Vilibaldem Scheiberem, které byly - a dodnes jsou - hodné světových esperantských sjezdů. Nejde však jen o to, že nejpřednější umělci brněnského hudebního života zpívali v esperantu slavné árie z domácích a světových oper v dokonalých překladech R. Hromady, J. Koříňka, dr. T. Pumpra a dr. J. Fouska. Zde šlo o mnohem více, totiž o nesmírné obohacení repertoáru árií a písní. A v tom je význam koncertních večerů pořádaných k výročí dr. Zamenhafa, k oslavě B. Smetany, k celostátním sjezdům pořádaným v Brně, k výročí osvobození, 85 let esperanta aj. Všechny tyto překlady pořizované k jednotlivým koncertům zůstávají trvalým pokladem esperantské literatury.

Naším přáním je, aby Bulteno stále lépe plnilo úlohu pojítka mezi našimi členy. Doufáme, že nám v tom pomůžete zasíláním aktualit a dobrých zkušeností z používání mezinárodního jazyka. -jv-

D-ro Tomáš Pumpr mortis.-10-an de septembro 1972 foriris el niaj vicoj JUDr. Tomáš Pumpr, tutmonde konata esperantologo, profunda konanto de la lingvo kaj aŭtoritata fakulo, gvidanto en pluraj gravaj funkcioj. Li estis 66 jarojn aĝa. Liaj unuaj tradukoj prozaj kaj versaj aperis en Ĉeĥoslovaka Antologio. Libroforme aperis traduko de Bukedo de K.J. Erben, Bapto de caro Vladimir de K. Havlíček, en manuskripto ekzistas la fara Majo de K.H.Mácha. Plue li tradukis la operojn Vendita Finanĉino, En la puto, Najado kaj plurajn ariojn kaj kantojn. Laŭ lia traduko aperis en la ĉina la poemaro Kantoj de sklavo de Sv. Ĉeĥ. Por Poŝatlaso de la mondo li tradukis tekstojn. En la ĉeĥan li tradukis la teatraĵon de nederlandano M. Dekker "La mondo ne havas atend-ejon", science pritraktis diversajn problemojn de Esperanta gramatiko k.a. Li estis ekstreme laborema, afabla, bonkora kaj grandanima. D-ro Pumpr havas daŭran lokon en nia movado kaj en niaj korjoj.

LASTA BUKEDO
(al D-ro Tomáš Pumpr)

De ni foriris viro tia,
da kiaj rare inter ni,
modesta, dokta, multescia,
plena de krea energi'.

Majstro de lingvo kaj poeto
kaj antaŭ ĉio nobla hom',
kiu en dura sortoknedo
restis heroldo nur de bon'.

Labor-konsult' lia klero
bonŝanco estis kaj profit':
ĝis kern' subtila de l' afero
penetris sci' de l' erudit'.

Poemtradukojn kiu legis
en lia majstra versa rob'
jam spertis, ke ĉe li grandegis
arto kaj scio en duop'.
Li, jurdoktoro, lingvojn konis,
mirinda estis lia sci',
el sia stok' li riĉe donis
kaj el ĉi font' plu ĉerpos ni.

De edzo, patro, de amiko
ekzempla estis li model',
kvazaŭ lin petrus di-peniko,
inter ni homoj hom' juvel'.

Ne korpe granda, sed anime,
senlace disdonanta sin,
vi ekkoninte lin intime
devis admire ami lin.'

Nin ĉiujn perdo peza trafas:
la plej kapabla pasis for,
konsolon solan plu ni havas
en lia verk', en rememor'!

Jiří Kořínek
17. 9. 1972

Několik drobností z 5 světového sjezdu: Z 923 účastníků ze 40 zemí bylo 110 z Evropy, ostatní z obou Amerik a z Asie. Každý účastník dostal kromě obvyklých sjezdových dokumentů různé praktické dárky /např. pláště do deště/a při příchodu do sjezdové dvorany ještě krásnou růží, symbol sjezdového města Portlandu. Ukázkou vrcholné kultury bylo vystoupení černošského pěveckého sboru. Do literární soutěže došlo 95 prací 45 autorů z 18 zemí. Sjezd přijal rezoluci, která vyzývá vlády k svolání světové konference o jazykové otázce v turistice. Sjezd přispěl k tomu, že milióny obyvatel Spojených států byly informovány o esperantu.

Automobilka FIAT používá esperanta k propagaci ve značném rozsahu. Každý rok vyrábí až dva filmy, takže dosud existuje 10 filmů o vozech FIAT v esperantu, a vydává v esperantu informační publikace vysoké úrovně.

Esperantské ústředí v NDR /při Kulturním svazu NDR/ dostává ročně dotaci 900 000 marek na svou činnost. Vydává četné informační publika-

ce, umožňuje pořádání letních táborů pro mládež, vyrobilo dva propagační filmy a podílí se na vydávání mezinárodního časopisu Paco.

Na jazykové problémy Společného trhu upozorňuje rezoluce 64.sjezdu francouzských esperantistů. Přijetí národního jazyka ve funkci mezinárodního je nebezpečné a doporučuje řešení pomocí esperanta, jehož zavedení do škol žádá. Rezoluci uveřejnilo mnoho časopisů, m.j. i Le Figaro a Le Monde, jakož i rozhlas a televize.

Britský svaz učitelů-esperantistů rozeslal 8000 ředitelům škol ilustrovanou publikaci o esperantu, jeho vyučování a službách.

Průzkum veřejného mínění mezi mládeží NSR ukázal, že z 6000 dotázaných 90 % vědělo, co esperanto je, 87 % věří, že esperanto jako druhý jazyk pro každého by vyřešilo jazykovou otázku a 81 % bylo pro zavedení esperanta do škol.

Slovenská akademie věd dokončila výběr děl z moderní slovenské literatury pro antologii slovenské literatury v esperantu. Antologie bude obsahovat výběr děl slovenských autorů od nejstarší doby. Díla ze staré literatury byla již předána překladatelům.

Polská lidová republika zahájila od 1. září 1972 pokusné povinné vyučování esperantu v Sopotech pro 400 žáků, v každé škole na jedné třídě.

Sovětský básník M. Isakovskij, autor známé písně Kaťuša, věnuje kapitolu svého životopisu činnosti v esperantském hnutí.

5. mezinárodního esperantského loutkového festivalu v Záhřebu, Sušaku a dalších osmi chorvatských městech se na 62 představeních účastnilo 17 000 diváků. Soutěže se zúčastnily soubory z Rumunska, Jugoslávie /z každé dva/, Polska, Bulharska, ČSSR a Británie. Mimo soutěž hrály soubory z Indie a Litevské SSR. Festival měl vysokou profesionální úroveň a byl významný i z hlediska publicity, neboť jej sledoval tisk, rozhlas a televize. Představení se účastnilo 134 herců z Anglie, Austrálie, Bulharska, ČSSR, Dánska, Indie, Jugoslávie, Maďarska, Polska, Rumunska, SSSR, dva dětské zájezdy z Dánska a Maďarska a zástupci dánského a rumunského ministerstva osvěty.

Polská esperantistka, kapitánka T. Remiszewska, známá jachtařka, se zúčastnila mezinárodních závodů osmělých mořeplavců na jachtě přes Atlantický oceán.

Mezinárodního turistického setkání v Segedíně se zúčastnilo přes 1300 lidí z 10 zemí, letní esperantské university v Gyule přes 400 lidí ze 14 zemí.

U příležitosti státní návštěvy prvního tajemníka Polské sjednocené dělnické strany E. Gierka ve Francii mu francouzští esperantisté darovali dílo P. Delaira Sladká Francie.

Barevný film o Austrálii v esperantu, celkem čtvrtý, pořídil australský úřad pro informace. Zapůjčuje ho australské vyslanectví v Bonnu.

Kursy esperanta v Záhřebu jsou zakončovány týdenním pobytem mezi zahraničními esperantisty. Jugoslávští kursisté tak strávili sedm pěkných dní v Maďarsku, skupina dánských dětí si zase pobyla v Záhřebu, kde se účastnila každodenních loutkových představení v esperantu. Mimoto měly děti svůj program sportovní a vyměňovaly si písně z tří zemí.

K 500. výročí narození N. Kopernika vydal polský rozhlas tři publikace o tomto velkém polském vědci v esperantu.

Nový překlad bible do esperanta připravuje mezinárodní svaz bibliologů a orientalistů. I když existuje již několik velmi dobrých překladů, objevy z posledních let a vědecký výzkum si vyžadují nový překlad.

Holandská televize zaslala barevný film televizního kursu esperanta na mezinárodní soutěž výchovných filmů, která se koná v Tokiu.

Počet členů Rakouského esperantského svazu se v posledních letech ztrojnásobil.

Jugoslávský prezident J.Broz-Tito pravidelně čte esperantský časopis La Suda Stelo. Prohlásil to při rozmluvě o 58.světovém esperantském sjezdu, jehož záštitu převzal. Sjezd se koná v srpnu 1973 v Bělehradě.

O esperantu v NDR i ve světě píše Freie Welt č.50/72 v rozsáhlém rozhovoru s D.Blankem, vedoucím pracovníkem esperantského hnutí v NDR.

6.mezinárodního setkání v Mělníku 22.října se zúčastnilo 350 lidí, z toho 60 ze zahraničí /NDR, Polsko, Maďarsko, Jugoslávie, Japonsko, Rakousko. Státní loutkové divadlo z Košic, vítěz esp. loutkových festivalů v Záhřebu, předvedlo hru Guignolova dobrodružství v esp. překladu E.V.Tvarožka. Předsedkyně krajské mírové rady odevzdala předsedovi esp. kroužku při ZDŠ Jos. Vítkoví čestný diplom "kroužek esperantských obránců míru".

Lyžařské pobyty na hoře Sitno se konají v lednu a únoru 1973. V horské chatě mají esperantisté slevu. Informace: E.Váňa, 962 71 Dudince.

Školení funkcionářů.- Pro funkcionáře esp. kroužků a důvěrníky MEM uspořádal ČES ve spolupráci s ministerstvem kultury ve dnech 2.-4.XII. politicko-ideové školení v Měříně na Slapské přehradě. Přednášel doc. V.Jiša /marxismus v českém dělnickém hnutí/, dr. Jan Knop /proletářský internacionalismus v praxi, socialistické vlastenectví, ideologické otázky současnosti/ a Detlev Blanke, tajemník Ústředí pro esperanto Kulturního svazu NDR /analýza esp.hnutí, obecná interlingvistika a esperantologie/. Zajímavé přednášky vyvolaly živou diskusi. Mezi 70 účastníky byli 2 zástupci našeho klubu.

Zájemci o zájezd na 58. světový esp. kongres v Bělehradě, přihlaste se u Esp. klubu při Sdruženém závodním klubu v Kyjové /pošt. schr. 45, 697 01 Kyjov/. Jede se vlakem 20.VII. Termín přihlášky je 25.leden!

Schůzky esp. klubu v Kyjově se konají v úterý od 17 hod. u předsedy /Ant. Jandík, nám. J.Fučíka 3, Kyjov-Újezd. Kurs pro začátečníky vede St.Moresová, pro pokročilé A. Jandík.

Universitní knihovna v Brně vydala jako svůj bibliografický leták č. 168 soupis literatury "Učíme se esperantsky". Uvádí 34 svazků.

Pozor, slosovatelné poukázky ČES platí do 31.1.73! Vyměňte si je včas!

Přikládáme program klubovních večerů na leden až duben 1973 a poštovní poukázku, které prosím použijte co nejdříve. Příspěvky činí: 60,- Kčs, 30,- Kčs /nevýdělečná mládež a důchodci s příjmem do 1000,-Kčs/, 120,- podporující člen. Rodinný člen/16,-/a přispívající člen/16,-/nedostávají svazový časopis Starto. Nový člen ČES platí zápisné 10,- Kčs a vyplní přihlášku. A za dalších 30,- Kčs si předplatte Paco. Doporučuje me! Na zpáteční adrese prosím uveďte své poštovní směrovací číslo.

=====

BULTENO. Vydává Klub esperantistů PKO v Brně zdarma pro členy.